

DÜSEVNI LISZT

Mészecsne verszke novine.

Vu iméni překmurszke evangellcsanszke sinyorije reditel i vödávník: Fliszár János, Murska Sobota.

Rokopiszi sze möréjo v
:- Puconce postlati. :-

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztvo 30 din., v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacšilo gorivzeme vszáki ev. düh. i vucškol. Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni liszt“ Puconce.

GORI JE SZTANO! . .

I. Korinth. 15, 20. „Zdá je pa Krisztus gori sztano z-mrtvi; prvotina tej, kí szo zászpali, vcsinyen.“

Vüzemszkoga szunca trák nam bliscšcs preszvëti obráz, vüzémzka radoszt nam napuni szrdcá. Eta vüzemzka szvetloszt je z-pecsíne groba kmicsne votlíne vdrla vö 'ze dobro dávno i od onoga hípa mao nevthšano lescšcs szvëti i lescšila sze bode do konca szvëta.

'Zivé Krisztus! Z-mrtvi je sztano! . . . 'Zivé! . . . në szamo zmo'zen vu szvoji delaj, nego növi szvët sztvorí vu szvoji delaj, në szamo vu ponízni szvoji verníkov vrëli szrdcáj i vu zanyé gorécsoj düsi, ali 'zivé oszobno vu vekivecšnoj díki, tak kak niscse drúgi i pá nazáj k-nam príde vu oblákaj. Nas Goszpöd vucsitel 'zivé! . . . Ka má z-toga zhájati? Ka je vüzémzke szvéte pravice znamenitoszt na verníkov 'zítek i szmrt gledöcs? . . . Na tó nam odgovor dá nyegova szvéta rëcs: „Krisztus je z-mrtvi sztano i prvotina je pösztao tē, kí szo zászpali“ . . . Ta oni, kí vu Goszpodni vmerjéjo, nevesznejó vu groba kmi-ci, nego tébole je gvšisno tó, ka sze odpré pred nyimi vekivecšnoga 'zítka díka. Tá vera zbríse lí doli túžni lic nasi britke szkuzé; sto je pri Goszpodni, v-bláj'zenom meszti je! . . . I csi nam v-pamet príde nasega 'zítka szlédnya vöra, jeli nam nepoménsa preminënya britke míszli vü-

zemszke obládnosztí rëcs: „'Zivé Krisztus! — i 'znyim jazs 'zivém! Gde je oh szmrt tvoj 'zálec?“

Brezi vüzémzke vere bi sze grozna, kmicsna nõcs pokrila na nász vu 'zítka túžni, i bolezní-puni hípaj; gda po brúti-vi hodimo, gda szmrt velike sūrke redí pokoszí z-nász szebi, ali pa rávno na nász polo'zi szvojo mrzlo rokó — kak velika podpora jeszte za nász vu vekivecšen 'zítek glédajöcsa vera! Záto nam je zísao blájženi dén; nase szrdcé sze nam meszto sztarajöcse bojzanosztí z-ho'zánne radoszt-jom napuni. Miloscse dén nam preszvëti grobov kmicsne nocší i vekivecšni szkrovnoszt szvët posztávi pred nász. Na szrdcé, na düso, na nas 'zítek i szmrt nam nebeszki poszvët káple, blájžene vüzemszke szveklosztí lícsš! Nebojdté sze!

Obládnosztí Goszpöd, kralöv kralí! Hodi i mej obládnosztí túdi nad nami!

Verosztújte i molte,

naj ni za pregányanya, ni zapelávanya, ni pénez, ni 'zenidvi volo vu szküsávanye vu nevernoszt neszpádnete!

Pavel apostol velí:

»Vu cërkví scšém pét rëcsi ráj z-pámetjov mo-jov gúcsati, naj i drúge vcsim, líki deszét jezér rëcsi vu túhi jeziki.« (I. Kor. 14, 19.) — „Rëcs Krisztusova naj prebiva vu vami, vucšécsi i opomšnajöcsi sze z-'zoltármí i z-hválmí i z-dühov-nimi peszmami, milosztivno szpëvajöcsi vu szrd-ci vašem Goszpodni. (Kol. 8, 16.)

Na cvetno nedelo.

Ki sze za szvéto bojúje,
Pravice zdrzen vojnik
Negléda szrocsejzemelszke,
Tí nebeszki je bojnik.
Nesztráhsi sze on vno'zine,
Lúbi szvoj sereg máli:
Stere vídi krepke, sztálne,
Vsze vu szvojem pozványi.

Ona ládja, ká po'úje
Proti gvüsnomi cíli,
Vno'zine nepotrebúje,
Stera trepecse v-szili.
Li szamo telko ji trbej,
Kí szo v-nevóli sztálni,
Kí odprávlajo náj vrlej
Delo szvoje v-pozványi.

Szvéto delo na teliko
Vno'zina neszkoncsáva,
Dúse ino nyih mocsino
Li krepék dúh zdr'záva.
Mányi szlugi szo vu gradé
Né szpodobni, né valón,
Csi je rávno vküp zagrné,
Ti verni szo sztálni tam.

Li prísesztnosztí 'ziveti,
Csi glih szvét radoszt dáva,

Bojúj sze ráj szam vu szebi,
Csi je bár teska sztáva.
Necsákaj tó od vno'zine,
Ká sze bojí, pogája,
Obari szi oltár od nyé,
Da ga naj neodáva.

Gde sze ona pritiszkáva,
Necsízta je vretina,
Csi jo molítev zezáva,
Né je tó nyé pítvina.
Z-korbácsom ga zbíj od szébe,
Sto aldüvati nescse,
Táksim sze mrzí od nébe,
Nyé poszvét meti nescse.

Lépi, odicseni je boj,
Csi sze vu zle nezblati,
Tak más zadobiti pokoj,
Csi sze nedás zblódití.
Apostólov v-szvétom boji
Dvanájszet je zadoszta,
Csi rávno eden odsztópi,
Pravica né vmorjena.

FEJES ISTVÁN.

„Jasz szem ov dober pasztér; te dober pasztér dúso szvojo polo'zi za ovcé.“ (Jan. 10, 11.)

* * *

„Znajócsi, ká szte né z-szrebrom ali z-zlátom odküpleni, nego z-árágov krvjöv nedú'z-noga ágneca Krisztusa.“ (I. Petr. 1, 18—19.)

„Trdi grád . . .“

Poszlovenco: JUVENTUS.

I.

Cérkev sze zapré.

Lépa, szprotolésnya gojna sze je zoríla obri véshi edno nedelo 1872. leta. V kríli zeléne göscse, na brégi bisztroga potoka z máli ízalárszki kucsic je sztála Füzésér vész; palacsa grof Nemes Ándrása sze je gizdávo razpresztrla na szrédi med nyimi. Goszpodár i pávri szo v bláj'zenom méri 'ziveli tú vküper. Mála, béla cérkev je glászila táhincom, ka esze je tídi najso pót evangelium, nega prepíranya, goszpod i szluga vadlúje Biblije vcsenyé póleg Lutherove reformácije. Ali tó nedelo szo zóbszton csakali v szvétesnye oblecseni verniki na zvajócsi, mli glász zvoná, neszkoncsna tihocsa je ládala po vilicaj. I kak szo prisli do híze Bože, pred nyénimi dverami

je z vóvtégnyenov száblöv sztao trdo, kak kamen, eden huszár. Borz Stevan, té sztári, széri páver, — kí je píszati i csteti znao i po vecseráj je na tó tídi mladézen vcsio, ár Biblio vszákomi cslovekí trbej poznati — té je vüpaó nájobprvim obercsti szoldáka: Goszpon vítéz, zaká zasztánete pót pred nami? Huszár je níkaí né odgóvoro, szamo je próti palacsi kázo z száblöv. Na szveklóíj száblí szo sze bliszketali szuncsavni tráki, tak da bi tim glédajócsim pogléd steli vzéti.

Borz Stevan sze je zgrabo za cselo, tak da bi nyemi kaj 'zmetno prislo. Velko sze je obrno szvét 'z nyim. Brez mócsi sze je naszlonó na szvojeaga szószeda, erkócsi: Csarno zásztavo góni vóter na tórmí palacse. Na zapréti cerkveni dváraj je rdécsa pecsát, velka kak dlán, kázala grofovszki cimer (koróna), ali lúdjé szo né razmill, zaká je tó, dokecs nyim je té sztári szvojeja zamukuyenim glászom né raztolmacso: Hodimo do-

Dr. Luther Márton kak pedagog.

Ka je reformácija velko kulturno naprêidênye prineszla cêlomi civilizêranomi szvêti, tó niti nájbole zagriženi protivniki nase vere nemrejo szkriti i zatajiti. Tiszti národi, steri szo sli po szledáj reformácije, sztojijo i dneszsdén na nájvisisoj sztubi kulture.

Tüdi reformácija je ognjiscse nasega solszta, i Luthera dícsi hvála, ka szo sze zacsnole solé pôvati, siriti i sz-tem mladézen osznávlati v právom krsztsanszkom dühi. Luther szí je etak premislávao: „Ali nebi bilô potrebnô, da bi vszákô dête 'ze v 10 letnoj sztaroszti biblijo znalo?“ Sze razmi, ka bi sze po táksem 'ze rano moglo navcsiti cseti.

Luther je vucsitelszko pozványe za velko stfmao i je pravô: »Csi dühovnik ne bi mogao biti, vucsitel bi rad bio.« Za toga volo sze je tüdi poglôbo v pedagogiko. On je tiszti, kí je zahtevao, ka sze znánye v detinszko düso more notri vkrászti i në sziliti z-szilov. Naglasítvao je tüdi váznoszti i potrebo vzgájanja karaktera. Solszko obvéznoszti je poprêk zahtevao i je pravô: „Csi drízava jus má pobérati szoldacsijo, táksi jus má tüdi sztarise prisziliti, ka deco naj v solo dájo.“ Szam sze je szkrbo tüdi za dobre vucsitele i je pravô: „Bôgsi dijácke naj escse 1—2 leti osztánejo pri vucsiteli, da szí zapopád-

nejo künst vcsenyá i tak naj idejo vcsít!“ Píszao, síro je knige i osznávao biblioteke. Z-szvojm katekizmusom je dao nájlepso formo pítajôcs — razvijajôcsjoj methodi.

Telko hasznovitoga i dobroga je prineszo te prôszti bajcarszki szin lüdszvi szamo na solszkom pôli! — T. J.

Csti szv. Bo'zi evangeliom!

(ali szí biblio.)

Ka sze naj vu krsztsanszkoj veri bole i bole potrdjavamo i kak nájbole vó oszuovémo, na tó szo nájprípravnése skéri, csi dobre verszke kaige cstémo. Tákse szo pa: Biblia, ali szí szv. písma; pri nász v-Prêkmurji evangeliom i 'zoltárje, (ár cêle biblie na nas jezik presztávlene nemamo. Za krátko vrêmen bomo 'ze i Mo'zesovi 5 i Josua knige tüdi meli v-nasem jeziki vödrukane,) nadale: molitvene i peszmene knige, katekizmus, Düsevni lîszt i Evang. kalendari.

Vu veliki evangelicsanszki országaj: v-Nemskom, v-Svájci, v-Anglii, v-Hollandii, v-Dánii, v-Svéd-Norvég, v-Fin országi i v-Ameriki nega szebé za evangelicsanszko imenájvane famílie, pri steroj nyé kotrige nebi vszákidén biblie cstele. V-indasnyem vrêmeni je pri nász tüdi vszákdanésnye cstenyé bio szv. evangeliom. 'Zalosztno, ka je tó vu nasem vrêmeni 'ze szploj vó z-návade odíslo. Ráj cstéjo Bôg zná, kakseté, düsi i

mô, drági moji, nam vcsa neodprêjo hi'ze Goszpodnove. Nas sztári gazda je vmrô — i tü je doli vzéo szvoj klobák z-velkov boleznosztyov, — Bôg nyemi dáj miroven pocsinék. 'Zalosztne herbjo je nihao na nász; nas nôvi goszpodár, Kázmér grof je pri Márije Terezije gárdista! (dvorni szoldák) szlú'zo*. — Z te'zkim szrdcom, brezi rêcsi szo rázno razísli na tó. Cêli dén szo brezi vôle osztali. Dekline szo në sle piészat, junáki szo në sli pí i escse decsa szo na tiho sôsnyali med szebov.

Gda sze je pekázela zorjanszka zvêzda na záhodi, v-Borz Stevana bëlo hí'zico je dvanájszet moski sztôpile. Férhange szo lepô tápopravili, naj íl niksi nepriátel nevídi i potom szo té vszi okóli 30 lét sztaroszti mo'zje z ednim grlom pravili: »Mí nemo pápinci!« Decsa moja — tolo je je

* Ta kralica je vnogo evang. nemesnyákov prék magnola na r. kath. vero.

presztrahseno té sztári Stevan, — pávri szmo, kí goszpcosino szlú'zimo. Têlo i düsa nam je v robosztvi, vsze je zaman. — Ali zaká je pa te vödána potrpívoszti zapoved? — odgôvoro je nisterni zburkano. Hej, sto bi pa vúpao tá sztôpiti pred Kázmér grofa i nyega na eden táksi zákon szpomínati, steroga niscse nezdrúf. Becs je dalecs i grof palosa oblászt má (pravico szôditi obri 'zitka i szmrti szvoji pávrov). Na réd nam lèhko dá glavé odszekati, csi scsé, szamo sze probajmo tó'ziti pri králi. — Nede tó tek, Stevan ocsa. Nász dvanájszet szí je vküperpogúcsalo, ka sze peski na pôt vzememo, ár csi je li dalecs, në je na konci szvêta Becs, prító'zimo naso velko nevoló Józef caszari, mogôcse nam pomore. — Zobsztonszko je vase racsúnanye. Csi dvanájszet delavcov falí, tó bi vcsazsi na pamet vzéli, ali csi bi eden-dvá sla, mí ovi bi odpravili dele meszto nyidva, dokecs bi në nazá prisla. Moski

Jákostji skodlivo, bojdikaj cstenyě; fabule, románě, politiko i z-těmi sze měnije razveszeljávati. Nasa mladězen bele pozna francuske frivojne románě (námre, 'zalosztuo pri ti zevcseněsi prednyěsi), kak evangeliom, ali molitvene i pesmene knige, stero je pa bogme zadoszta tůzno kázanye nyě dűhovne zapűsztsenoszti.

Brezl cstenyá szv. pizmá nega, nemre bidti právoga evangelicskoga 'zivilěnya. Za toga volo je potřěbno tebi tůdi naprěvzěti evangeliom ino ga vszákí dén cseti. Nezahválen szi próti tvojemí nebeszkomí Ocsi, csi sze ga cseti zbranyűjes. Vzemí ga li szamo ednůk, dvakrat vu růke i csti 'znyega — szam bos sze nad tém csűdűvao, kak szi mogao do etiga mao brez nye-ga bidti.

Tů edno je isztina, ka evangeliom nedá Bůg zná kaksega sálnoga, fabulno razveszeljávajůcsega cstenyá i tůdi je ně tak lehko nyega pre-razmiti. Ali vu nyem drági i bogati kincsi jeszte-jo, szamo je li gori trbě poiszkati.

Od gyémánta szi zagvűsno cűtio kaj gűcsati. Jeli znás, kak szo ga naisli gori i nyegovo vrědnoszt szpoznali?

V-Afriki ednoga farmera deca szo sze z-těmi drágimi kaměncsicskami, stero szo vő z-pěszka szpůbrali změnyali, rávno tak, kak z-káksimi drágimi prűsztimi kaměncsicskami. Niscse ji je ně dr'zao od prűszti kaměncsicskov za vecs vrědne. Nevedůcs sze je ednůk eden khémista od ni-

kec pritepao tá, steri je szpoznao nyh vrědnoszt. Li tak szo prisli gori na tů, ka vu pěszki, kak velki kincsi jesztejo raztorjeni. — Tak znás obhoditi pri cstenyě evangelioma tůdi. Cstés ga, nyega papěre preobracsájes i dokecs te niscse neszpůti, nepoká'ze ti, niti sze neszůmnis, kak drági kincs más vu růki! Na tů szpoznanye znábidi v-ednoj nedovědnoj minuti prádes, kak je khémista szpoznao gyémánt: znábidi li szamo po dugsem pazlívom cstenyě.

Dobro sze ti bode z-onimi zdrűziti, kí sze 'ze dugsi csasz 'znyega cstenyom vajajo i 'znyimi navkűp csti. Csi jeszte nablűzi szvėto pizmó sstejůcse drűztvo, med nyě kotrige sztůpi. Csi ga nega, ziscsi vecs táksi, kí radi cstějo, ali do radi csteli szvéti Bo'zi evangeliom, sztůpi 'znyimi vkűper, nasztavte evangeliom cstejůcse vecsėre, dnėve, gde vkűpridůcs, bodete navkűpno csteli i eden tomi ovomi razlagali ono isztino, stera v-ednom i drűgom versusí jeszte. Zaprva de per-sze máli vas racsun, dvá, trijė, ali de sze dobro delo, csi bár pomali, dűnok povėksáva, vas racsun tůdi naraszte i po vrěmeni lėpi nászhaj bode meo. Verte mi, ka doszta vėkso radoszt i dűhovno veszeljė náidete vu tom, kak pa csi vrěmen z-neprisztojnim, dėvajszkim, hotlívim gucsom trosite tá, z-sterim szi szamo dűsi szkvarjėaye szprávlate i vtepėte, oszkrűnite szi dűhovnoszt.

Vu zvůnėsnayi országaj 'ze jesztejo táksa, szvėto pizmó cstejůcsa drűztva po mladězni z-

szo vkűper poglednoli. — Potėgnimo sors — szo szkoncseli. Sors je na Nagy Petra i Loki Jánosa szpadno. Nagy Peter sze je vkrá obrno. Tak da bi nyemi ká v-oků szpadnolo, zbriszao szi je z prsztámi ocsi. Sztári Borz ga je na pamet vzėo i pravo nyemi je: Neboj sze, Peti, Marisko, 'zeno tvojo jasz neniham na szėbe, tak mo jo meo, da bi mi csi bila. Tiszti máli pa, steroga csákata, de mi pa vnűk. Csi bi pa ti navůke tam osztao, ka Bůg nikak nedáj, jasz mo do smrti szkrb meo na nyidva. Bůg me tak pomori!

Nagy Peter sze je doliprigno i kűsno je toga sztarca roků. Tihocso je Varga Károl pretrgno: Sů mo jasz meszto tėbe, Peti pajdás, jasz nemam ni velkoga, ni mđloga, kí bi sze 'zalosztio za méne — szi je zdėhno. Edno leto 'ze tomi, ka je pokopati dao 'zeno i trůje decė — odneszla je je skarlatica. — Zahválim ti Károl, tvojo dobrůto, ali sto zná, zaká je rávno na méne szpadno

sors? Sů mo, kak mi je dűznoszt. Tak malo sze je norcsáro Srancov Imri, kak je eberkao Vorga: Csi Nagy Peter nescse prijěti tvojsa ponűjanya, probaj pri Loki Jánosi, kapa csi on sztáne na změno. Lokl János sze je razdrěszelo: Szamo negűcsi zaman Imri, znás, ka jasz rad idem, ali vės ka? pazi mi na 'zeno, Sáriko. — Bůg varil — právi presstrahseno Sranc. — Zavűpaj na drűgoga ti tvojsa Sárkana, ár bi jasz ráj na szamoga Lucifera szkrb meo, kak na nyů. — Frisko ti je v kůlena odšla batrivnoszt — szszmehėjao sze je Nagy Peter. — Nej je csűdo. Poznas mojo Sáriko? — pítao ga je Loki. Nihájte sdá spájz! Nega za tů vrěmena! — pomfro je Borz Stevan — na velko delo sze pripravlamo, molimo záto: Ocsanas . . .

Pomali szo sze vszakoga ocsi napunile zszkusami. Po molitvi je Nagy Peter po tihocsa sacsno peszem: „Krisztus, nasa szvetloszt i můcs, Obari náss, csi práde nůcs . . . (Dale.)

obádvá szpóla (mo'zki i 'zenszki) nasztávlena, stera nezgovorao doszta dobroga száda prinásajo na evangelicsanszke dühovnoszti zbudjávanye, gori dr'zánye i Bo'zega králevszta na zemli razsürjávanya gledócs ino póleg Krisztusovoga návu-ka 'zelénya vnóga dobrocsinénya, samarítánuska dela odprávlajo nad onimi, kí nyé z-izstinom potrebújejo.

Ví mladénci, kí zdá 'ze vecs féle drúztvov, sportov dr'zíte gori, z-steri szo ti edai, náimre na zdravoga tēla obdr'zánye tüdi potrébni, csi vu 'zítek sztópíte i kak vucsitelie, dühovnicj i drúgi csesztóici, voditelje máta bídti osi násztav, nasztávlajte etakse, dühovnoszt, jákoszt osznávlajócse: szv. píszmo cstejócsa drúztva tüdi i bojdite nyih vréli voditelje, stera szo za mladénci dühovnoga osznávlánya i krsztsanszkoga evangelicsanszkoga 'zivlénýa nájbóle k-cíli pelajócse potí. K-tómi je pa nevájeno potrébno, da sze 'ze zdá príprávlate i szamí radi cstéte Bo'zi szv. evangeliom, evang. csaszópísze i meszto drúgi, písztai taig i stampov, nyé razsürjávate! (Dale.)

Goszpon kovács májszter!

Né dávno je v-ednoj vészi 'zivo eden kovács. Ka vu steroj, tó neovádim. Tak szí miszlimo, ka rávno v-nasoj, ár bi sze tó prinász tüdi znalo zgoditi, né szamo z-kovácsom, nego z-drúgim tüdi.

Té kovács je jáko dober i delaven cslovek bio, razmo je tüdi szvojo mestrijo, szamo edno veliko falingo je meo: nigdár je né csúo vu cérkev pozávajócsega zvoná glász, meszto toga sze je bole veszelio kúpíc klonckanyí. Ke je cseresz tjédna z krvávim znojom zaszlú'zo, tisztó je v-nedelo i v-pondélek (biaumentag) redavno do szlédnyega filléra zaduckao med lehkóskimi szvojimi prijátelmi. Famíliji je né zíslo nika. Oh kellokrát sze nyemi je 'zena z-vküpdjáními rokami jocsécs molila, naj Bogá bojécsi cslovek bode, naj szí na szvojo decsico zmszli, naj posteni bode, düseвно zvelicsanye iscse, naj nede sztvar, nego na Bo'zi kēp sztvorjeni cslovek, ali vsze je zaman biló. Nas májszter sze je né zbógsao. Nedelo i pondélek je tomi húdomi poszvéto.

Prigódiło sze je pa ednók, ka szo eden tork k-nyemi pripelali na popravek eden bremen vozécsi automobil. On je escse od vcserányega diridárványa itak pijen bio, i tak neprilicsao i brez pazke je zácsao automobil gori zdigávati, ka sze

je té posamero, nazá je szpadno i májsztra edno nogó celó razmó'zd'zo. Grozne boleznoszti je trpo, v-spítál szo ga odpelali, gde szo nyemi vküp zmo'zd'zeno nogó vkrá vrezali, tak da je zdá szamo edno meo. Skoron vise pó leta je v-spítáli bio, dokecs nyemi je tá velika rana né zacélila. Vu dúgom betégi szí je kaj né vedo zacseti, jáko sze je navolo. Na szrecso szo ga dobroga szrdcá priátelje gósztokrát pogledneli, tróstajócsi ga. Ednoga hípa je i dühovnik poglednotoga zablódenoga verníka szvojega. Prineszao nyemi je edno biblió. Porácssó nyemi je, naj té szvéte knige, za stere je prvle doszta né márao, nego je povszud zametávao i razlácsao, zdaj vu teskoj ne'óli csté. Jezusa tróstajócse recsí, stere z-szvétoга píszma k-nyemi tüdi gucsíjo, ga zagvúsnó potrdíjo vu dúsi i tesko bolezén nosziti nyemi poléhsajo.

Vu dúhi pobiti májszter je bógao dühovnika, zácsao je biblió csteti i náimre szvéte evangeliome. Vrémens je povóli meo na tó. Vszáki dén je nisterne tále precsteo. Kēm du'ze je csúo té szvéte knige, témbóle szo sze nyemi dopadnole. Mátaja evangeliome je 'ze prék precsto. Zacsno je Marfa evgme csteti. I kak je tú do devétoga tála prisao, v-40. tom versusi je eto csteo:

»I csi ti je nōga tvoja k-szpáki, odszékaj jo; lepse je tebi idti vu 'zítek plantavomi, liki dvé nogé meti ino sze vr'zti vu ghenó, vu nevgaseni ogen.«

Bóg moj, Bóg moj! — je szkuzécs szkricšao gori goszpon májszter, gda je ete versus csteo, vé eto recsí Jezus meni právi. Jasz szem bio on cslovek, sterega nōga je k-szpáki bíla, na grēh me je gnála, v-húdo túváristvo pelala, odszekati bi jo mogao! Zdá mi je jo meszto méne szam Bóg odszekao, naj mi vecs nede k-szpáki. Blagoszlovleno bojdi mojecha nebeszkoga ocsé szvéto imé!

Od toga dnéva mao, tak da bi nasega májsztra vódménili. Celó drúgi cslovek je grátao 'znyega, preporódo sze je. Znanci, kí szo ga v-spítáli obiszkali szo sze csúdivali nad nyim, szploj nōvi cslovek je bio. Vecs sze je né tó'zo, né sze je sztarao, né ga je trbelo tróstati, escse je dobre vóle bio, i on je tróstao te drúge. Segó je meo praviti: *„Zgúbo szem nogó, ali naisao szem Bogá, zdá szem 'ze blájzeni.“*

Meszto práve nōge je leszeno dóbo i kak sze je zmogao i vó spítála prisao, ta nájprva pót nyemi je bíla, ka je v-cérkev só. Kak nigda te

hűdi, zapravlászti szin, z-taksov pokornosztjov sze je molo Bôgi: »Ocsa moj, pregrêhso szem prôti tebi, nê szem vrêden miloscse tvoje, ali oblûbim ti, ka po etom toga drûgi cslovek bode z-méne.« Dáno oblûbo je zdr'zao. Trêzen, Bogá bojécsi cslovek je pôsztao 'znyega. Cêla vész ga je postûvala. Z-leszenov nogôv je szrecsnêsi i zadovolnêsi cslovek bio, kak zlasznov; 'zmetnê je ho', ali vu dûsi je miroven bio. Nogô je zgûbo, ali Bogá je naisao!

Nase sinyorije szpráviscse.

Sinyorszki gyûlés naznanenye poprêk na znánye vzeme, na szkoncsanye potrebûvajôcse punktome vu ti naszlêdûvajôcsi rêsi:

Sinyôra naznanenya 1-vi punktom sze szpomené z-onoga groznoga zburkanya zráka i tocsé vdárca, steri je liki eden bo'zi szôd jun. 5.-toga vdérjao ober bodenszke, pâconszke i morávszke gmajne presztora nárvéksega tála.

Sinyorije ov tál, steri je toga kvára nê vadlûvao, na tom bode, da z-tê obô'zani verebratov plécs doli vzeme na eto leto kamcsi ono bremen, z-sterim szo tê pri lûbéznosztli násztav gori dr'zanyi noszili i pôleg premôcsi bode podpérali nyé.

Ono isztoga naznanila, 2 pt. Od onoga velikoga vdárca gucsi, steri je cêlo sinyorije dozszégno z-visziko postûvane Luthárove Fliszár Sarolte vöpreminênjem. Nyé cêli 'ziték je na szvéte m. cêrkvi dobrôte deli pretékao doli. Nyé szpômenek naveke bode glászila ona fundatia, stero szo nyô postûvajôcsi na nyéno imé na dijaski dom fundálivali.

Sinyorszki gyûlés te preminôcse blájzen szpômenek, stera je vuvszem táli vrêla fararca bíla, vu napíszniki ovekivecsi.

Fenyves Károlyi vpokoji bodôcsemi hodskomi kántorvucsiteli, ki je v-preminôcsem leti zahválo doj z-kántorszke szlû'zbe, sinyorszki gyûlés za vu szv. m. cêrkvi znásano blagoszlovno deloványe v-napíszniki zahválnoszt voli.

O. i. n. 3-tji punkt naznánye dá, ka szo v-pretékôcsem leti, kak cêrkevni nôvi delavci vu szv. m. cêrkev szlû'zbo sztôpili: Hári Lipót, ki je tek. 1. jan. 9-toga v domajnsevszkoj, Skalics Sándor jun. 8-ga v-dolnyoj lendavszkoj fari ednoglaszno za dûhovnika, Czár Sándor v-krí'zev-

szkoj i Heklics Stevan v-domajnsevszkoj za inspektora odebráni.

Sinyorszki gyûlés tó z-radosztjôv na znánye vzeme i Bo'zi blagoszlov proszi tak na nôviva dûhovnika, kak túdi na inspektora deloványe.

Nôvi kántor i vucsitelje: Na Hodos za kántora je odebráni Vértes Aladár, z-Fokóvec je pa premesztseni na Hodos za nadvucsitela, v-Pûconce je Hári Zoltán, v-Vucsgomilo pa Hári Dénes imenûvani.

Sinyorszki gyûlés z-csisztoga szrdcá pozdrávla cêrkevno (solszkoga) vrta ete nôve delavce, na nyi ôpravice Bo'zi blagoszlov proszi.

S. n. 4. pt. na znánye prineszé, ka na solszkom presztori zburkajôcsa dugoványe jesztejo:

a) Veliki 'zupán szo obecsali, ka vu evangelicsanszke solé katholicsanszki vucsitelov nedájo za sztálne, nego szamo za docsaszne vöimenûvati i dônok je imenûjejo vö za sztálne.

b) Vucsenya miniszter je dovalo szobotsko ev. sôlo odprêti, ali tó dovoljênje je nazâ vzéo;

c) Na evang. verníke na kath. verszke cîle dácsó navr'zejo vö.

O. i. n. 5-ti pkt. gori prineszé ono bantûvanye, stero je pri domajnsevszki zvonáj dozszégno naso cêrkev. Szrêszko glavársztvo nescse pomôcsi dati na popravici na verszke cîle vönavr'zeni pênež notripognánye od oni verníkov, ki ji nescsejo plácsati. Pri katholicsánaj pri priszpodobni dugoványaj pa híti na pomôcs bidti.

Sinyôr pri 4-tom i 5-tom ptmi porácsajo, naj imenûvana bantûvanya sinyoria za vrácsenya volo po cêrkevnoj vísisoj oblászti pred minisztera posle.

Gyûlés po vecs govorênaj porácsanye oszvoji i szkoncsa, da tak tá, kak zvôn tê bodôcsa bantûvanya i to'zbe sze naj po imenûvanoj pôti pred doticsnoga minisztera poslejo.

O. i. n. 6-ti punkt od vdovice Kuzma Stevanove áldova gucsi, stera je 500 din. darûvala domajnsevszkoj cêrkvi na oltára sznájzenye. Prikapcseno té punktom gucsi od proszenyakovszki gmajnarov 1929 máj 6-ga gyûlésa gorivzétoga napísznika, v-sterom je dvê zvonôv lasztniksztvo popiszano. Uprav z-tém puktumom prikapseno pokázejo notri g. sinyôr gmajn 1927. leta verszkoga 'zítka szlû'zbená naznanenya i na tê temeli vküpposztávleno statisztko, stero szo ketomi napiszki, kak prilôzbe polo'zene.

Sinyôr potom porácsajo obri imenüvane fundácie liszt na odobrenye i v-napiszki zahvál-nosztí vadlúvanye vszém dobrocšinitelom i pro-szijo statistike i naznanil namesztí nihánye.

Gyülés z-radosztjov odobri i namesz-ti nihá pobo'zni daritelov áldovnoszt, vdov. Kuzma Stevanove fundátio, i vszém globoko zahvalnoszt voli.

Zapero Skalics Sándor zapernik namesztnik.
(Dale.)

400 létnica speyerskoga orszacskoga gyülésa.

Pred 400 létmi je nasa cérkev prevecs zna-meniti historicšni dogodtek preživéla, z-steroga sze je nam potrebno szpomínati, nyegovo vcsenyé na haszek nas obracsati.

Dokecs na Wormszkom gyülési Luther sza-méren sztáne prôti csaszari, pápi, tecsasz vu Speyeri 'ze navdüseni sereg sztojí okóli nyega, steri manifesztáliva szlobodscsino vere i düsnevészti, tak da szila i jálnoszt nemore obládnoszt vztí obri reformácije.

Reformácije veráci szo sze po tom zname-nítom Wormskom gyülési vu racsúni mocšno po-véksali, poszebno vu Nemcsiji. Zobszton je bilo na nyé vöpvédano kunenyé. Mõcs pravice je vecs poglavárov tüdi k-bo'zój rêcsi posztávila. Zátó szta sze Károly csaszar i pápa vjedinala na „lutherovoga krívoversztva“ dolipoté'zenye gledõcs. 1529. leta marc. 15.-ga sze je ôdpro v-Speyer várasí orszacski gyülés, na sterom je nazõcsi bodõcsi vecsína katholicsanszka bila. Tá vecsína je szkoncsala vu glávnom, ka sze reformácija neszmé dale razzirjávati, ali katholicsanom sze pa more popoína szlobodscsina zagvüsatí vu evangelicsanszki dr'zélaj.

Tõ szkoncsanye vnicsí vere i düsnevészti bo'zi jus i katholicsánom tákso prédayoszt dá, stero vtají od reformácije verníkov. Zátó szo evangelicsanszki grédi szkoncsali, ka do õszvetno protestálivali prôti szkoncsanyi orszacskoga gyülésa. Sészt poglavárov i 14 orszacski varasõv sze je pridrú'zilo k-toj protestáciji. Protestácio szo 1529. aprílisa 19. dáli prék. Vu toj vöpvéjo: „protestálivamo i szvedõszto denemo ocsiveszno pred Bõgom, ka mí vu vsze tiszto, ka bí sze prôti Bõgi, nyegovoj szvétoj rêcsi, vszè nász dü-sevnomi zvelicsanyi i dobroj düsnojvészti szkoncsalo, notrí neprivolimo, nego tiszto za nevaláno

dr'zimo.“ Z-toga szo imenováli evangelicsáne za protestánuse i eto imenoványe je szledi evangeli-csánov i reformátusov kõzõsko imé grátalo.

Dosztojno delo je, naj ob prilíki 400 létnice toga dogodka vu'zgémo ogen szpomínanya. Zah-válímo Bõgi, ka je vu pogübelnom cájti z-szvojm Szvétim Dühom szvetleszt i mõcs darüvao vu szrdcé tedányi voditelov reformácije, da szo najšli jedíno pravilno szkoncsanye i szo meli batriv-noszt — szvoj 'zítek, szvojo szlobodscsino, szvoje kincse na kocko polo'zívsi — szvoje protestacio notridati. Díka zátó Bõgi i hvála verehéroszom!

Szpomínajmo sze potom z-õmurnov oblúbov. Za protestánuse nasz zovéjo od toga gyülésa mao. Dosztim odürno imé. Nam bojdi gízdoszt i díka. Ali tõ szamo téda more bidti, csi mí tüdi vüpa-mo bátrívno, mo'zászto protestálívatí, gda nase cérkvi juse, vere i düsnevészti szlobodscsino na-kanijo zadaviti. Csi mí za volo lasztnoga intere-sza, napréidénya, le'zèsega 'zivlénnya, 'zenidvi ne-poménsamo szvojo cérkev, nemremo sze odtrg-notí od nyé; csi radi pohodjávamo vu Bo'zo hi-'zo, poszlühšamo ino varjemo rêcs Bo'zo; csi csisz-ti drü'zinszki 'zítek 'zivémo, deco naso vu pobo'z-nosztí osznávlamo; csi bli'znye lü'bimo, szvoje vere nedámo tá, drüge nebantüjemo: téda szmo vrédni „protestans“ iména, speyerski verehéroszov i speyerske protestácije!

Pápa je pá zemelszki král pòsztao.

Velika radoszt je pri katholicsánaj i vu nyihovi novinaj, ka je pápa, ali pa, kak ga oni imenüjejo „Svétí ocsa“ pá nazá dôbo v-1870. leti zgüblení zemelszki ország, ali pa 'znyega kamcsi eden tál. Pét quadratni kilometrov presztora zdr'zá-va vu szebi pápo dr'záva, vu steroj pápa, kak král z-punov zmõ'znosztjõv kralüje. Tak sze glászi na vsze kraje, ka po etom toga nede ujétnik kath. cérkvi gláva, nego v-poszebnom dvornom vláki sze bode okóli vozo, blagoszloy dávajõcsi szvojm verníkom. Kardinálisje pa bodo po etom toga, kak velki hercegje i, kak táksi bodo vdáblali povszéd csasztsenye.

Prôti tomi mí nika nemamo z-szvoje sztráni praviti, tém bole gratulárvamo szvétomi ocsi verníkov velikoj radoszti. Ali

dönok nam pa nescsejôcs na vŷzta pride eto pítanye: Ka bode k-vszeri etomi pravo Jezus? On Jezus, kí je erkao: „Králevszto moje je në z-etoga szvêta.“ (Ján. 16, 32.) Kakda more bidti toga Jezusa namesztník on pápa, koga králevszto na etom szvêti jeszte? Ali je zemelszki král, alí je pa namesztník Krisztusov — obôje dvôje naednôk nemre bidti, ár tomi prôti právi szvêto píszmo, prôti právi szam Goszpon Jezus Krisztus?

Isztina, ka je v-zdávnyem vrêmeni pápi i kardinálisom në szamo kralé i fôhercegov sze dosztájajôcse csasztsenye hodilo, nego táksa csészti, stera sze Bogá prisztája. Szam te veliki reformátor sze je tó'zo, ka gda je pred Dr. Eck kardinálisa bio pozváni, szí je prednyim doli mogao lé'zti i teccasz tam v-práhi lé'zati, dokecs nyemi je on veliki goszpôd: kardinális në kivno z-rokôv, naj gori sztáne. (Pred Bôgom mámo segô doj pokleknoti, gda molimo i tó je ne obvézno, li szamo z-obcsütênnya poníznoszti szhája.)

Vu Jôzefa histôriji cstémo, ka gda szo nyegoví bratje v-Egiptom prisli szilje kúpúvat, szo sze do zémle nanízili pred nyim i doli pokleknoli. Ali tó sze je pred 4 jezero létmi godílo, od toga hípa mao je Bôg szvojega jedino rodjenoga sziná posztao, kí je tó glászo, ka szmo mí vszi Bo'za deca, tak sze med szebom kak bratje mámo lúbiti i edendrúgoga postúvati. Z-vezdásnyega vrêmena dúhom, pôleg ednákoszti i bratinsztva principiuma sze tó kakda glíha, ka bi pred lúdmí doli poklekali i pápo papucse kústúvali? Vu Bibliji szo túdi ete Zvelicsitelove recsí (Mataj 20, 25—27): „Znáte, ka poglavnicke szvetszki goszpodújo i ti veliki ládajo. Ali tak naj nebode med nami; nego, steri scsé med vami veliki bidti, naj bode vas szluga. I sterikoli bode steo med vami prvi bidti, naj bode vas szluga.“

Nadale je pápa doszégno, ka nyemi italijanszka dr'záva dvá miliárda lir plácsa, to je në menye kak 6 miliárd dinárov. Jeli sze tícse Jezusova rêcs pápo túdi: „Ne szprávajte szí kincse na zemli . . . ár gde je kincs vas, tam je i szrdce vase. (Mataj 6, 19, 21) I ka bode pápa z-etov

lêpov sumov csinio? Nalê'zni szmo, jeli de podlo'zen Jezusi, kí je erkao: „Csí scsés popolni bidti, idi, odáj tvoje blágo i dáj szíromákom!“ (Mataj 19, 21.) — Katholicsanszka církev zná, zakâ nedopúsztí szvojim verníkom csteti vu Bibliji. *Jezusove recsí szo nevarne.*

Poprêk je pa vsza zemelszka zmo'znoszt preminôcsa, országie nasztánejo i preidejo. Jezus je na dúhovno môcs, na lúbézen pocimprao szvoj ország. Zátó té naveke gori osztáne.

Stabát mater.

(Nôta: Gyôzhetetlen én kôszálam.)

Szin Bo'zi na kríz razpéti,
Pri nyem szkuzí, jôcse mati;
K-szej obrné kríza drêvo,
Szrdce nyê z-mecsom predrêto.

Boleznoszti mecsa osztric,
Jo prehodi manre kosztric!
Od té manre, oh Goszpodne,
Sze escse i kamen gene.

Jezus, tí szí oranyeni,
Za grêhov mojí vmorjeni;
Naj me zvrácsi tvoja rana,
Ocsízti grêha bremena!

Té lúbézni globko môrje,
Daj, da sze moj dúh vtoní v-nyé;
Da sze mi szrdce razvedrí,
Za tébe 'zarí i gorí.

Jezus Krisztus, moj král zmo'zen,
Na kríz razpéti nedú'zen:
Nevtaj mi dúha tvojga,
Ino zvelicsanya mojga.

Dokecs tí rêcs neprehênnya,
Pôzalújem vsza vgrehsênnya;
Tva szvêta krv prelejána
Dúso peré, ocsiscsáva.

Kak tí, lúbiti, trpeti,
Mam vszákomi odpúsztiti,
Vsza na Bôga zaniháti,
Na nyega volo niháti.

Z-tebom szem i jasz razpéti,
Nê jasz 'zivém, 'zívés v-meni,

Ki szi me tak prevecs lübo,
Ka szi za méne szmrť sztrpo.

Gda me nevola doszégne,
Od szkúz mi obráz povégne:
Szkósz povódnı szkúz veliki
Naj vidim blıscs tve miloszti.

Gda nász ednók szódit prides,
Csi me vugodnoga náides:
Zgledni sze milo na méne,
Vzemi me v-presztore nébe.

JACOPONUS (F. J.)

Isztinszka pomócs.

V-Berlini sze je zgódiło; ka je eden auto povozo ednoga neszrecsnoga csloveka, koga je velika vno'zina obvezıa okolik. Najsao sze je eden vrács tüdi, steri je pa tó konstatalıvao, ka szamo nısterni minut de 'zıvo te neszrecsen. Lüdjé szo ga milüvali, szkuzıllı szo sze nad nyım. Ali nanágli sze szkázze z-vno'zine edna mláda deklina, táasztópi k-vmérajócssemi i eto právi nyemi: Jasz vam pomágtati scsém. I zacsnola je molıti: »Ocsa nas, ki szi vu nebészaj...« Csüdüvajócs szo drémale beteznika ocsi i na zaszméh szo sze razvédřila nyegova lıca i za nyóv je pravo: »Szvėti sze imé Tvoje!...« Vrács szi je dolıvzeo krsacsák i ti okóli sztojécsi prıszpodobno. Vszi szo múcsalı. Tiho, alı razmeto sze je zunıla te mláde deklıne molıtev i te vmérajócsi je pobo'zno pravo napokonci; »Ár je tvoje králevszıvo, zmo'znoszt i dıka, navszveke, Amen«. I potom je mirovno na szmrten szén zászpaó.

Kazács

k-dnévnomi cstenyé Biblije.

Márc. Te raszpéti i jasz.

25. P. Te raszpéti i jasz. Mátaj 27, 31—50.
26. T. 'Znyım vréd szem raszpéti. Luk. 23, 33-43; Rım. 6, 6.
27. Szr. 'Znyım navküp trpım. 'Zolt. 129; Rım. 8, 17-18.
28. Cs. 'Znyım navküp merjém. Rım. 6, 7—14.
29. P. 'Z-nyım navküp szkřiti. Kol. 3, 3—8.
30. Sz. 'Z-nyım navküp pokopani. Mat. 27, 51—61; Rım. 6, 4.
31. N. 'Z-nyım navküp obládavsi. Jan. 19, 23—30.

Apr. Krisztusa gorısztanenyé.

1. Jezusa gorısztanenyé. Mátaj 28, 1—15.
2. T. Obládnoszt obrı greha. Rım. 8, 1—11.
3. Szr. Obládnoszt obrı satana. Luk. 11, 14—28.

4. Cs. Obládnoszt obrı szmrť. Ap. Dj. 2, 22—32.
5. P. Szvedosztvo nyeg. Bo'zeszınovcsıne. Rım. 1, 1—7.
6. Sz. Szvedosztvo nasega vekıv. 'zıfka. Jan. 14, 19; I. Kor. 15, 12—28.
7. N. Gori je sztano. Mark. 16, 1—8.

Bre'zna predga.

8. P. »Blá'zeni« govori. Mátaj 5, 1—12.
9. T. Glád za pravico. Mt. 5, 6; Rım. 3, 21—28.
10. Szr. Miloszıtvnosztı. Mt. 5, 7; '12, 1—8.
11. Cs. Csıszto szrdce. Mt. 5, 8; Jan. 1, 45—51.
12. P. Mér — lübézen. Mt. 5, 9; Efesz 4, 1—6.
13. Sz. Pregányanye za volo pravice. Mt. 5, 10—12; 10, 16—33.
14. N. Té je blá'zen vu deli szvojem. Jak. 1, 25; 2, 14—28.

Szkřita Bo'za szlı'zba.

15. P. Almostvo je tüdi molıtev. Maj. 6, 1—15.
16. T. Z-lübéznosztı. Rım. 12, 9—21.
17. Szr. Vu szpomınanıyı szo pred Bógom. Ap. Dj. 10, 1—8.
18. Cs. Vervajócsa molıtev. Mark. 11, 19—26.
19. P. Nesztanoma. I. Thess. 5, 12—15.
20. Sz. Vóvléte szrdce vase. 'Zolt. 62.
21. N. Odkřito vadlıvanye. Mátaj 10, 26—39.

Csıni to dobro!

22. P. Moje prıporócseno píszmo vu nebész. Mat. 7, 13—27.
23. T. Mojega křszıcsansztva mera. Jan. 6, 32—40.
24. Szr. Eto je moje blaj'zensztvo, Jak. 1, 11—27.
25. Cs. Eto je moj sors. Zsolt. 40, 4—11.
26. P. Eto je moja obranba. I. Jan. 2, 7—17.
27. Sz. Eto je mojega zřıfka zagvüsanye. Luk. 12, 35—48.
28. N. Mojega zřıfka glávna lekcıja. Zsolt. 143

Rázlocsnı máli glászi.

Radosztı glász. »Hvála bojdi Bógi, kí nám je dao obládanye po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi!« (I. Kor. 15, 57.)

Düsevnoga Liszta vszém cřıtıtelom, delapomocsnıkom ino sıřıtıtelom blá'zene vüzemszke szvétke 'zelé — Reditelsztvo!

Zasztópnıki nase cęrkvi prı Nyřh Velıcsansztva Králi. Pod vodszıtvom Dr. Popp Filip püspek-administratora szo zasztópnıki nase cęrkvi, Jahn Jakab, Kettenbach Jakab i Turek Teofil sınyorje v audıjencıji bıřı prı Nyřh Velıcsansztva Králi. Dr. Popp szo prlıko melı prınesztı ně szamo podánoszt nase cęrkvi Nyřh Velıcsansztvi, nego tüdi nısterna 'zelénya nase cęrkvi napřédati, stera szo Nyřh Velıcsansztva Král z-interesıřanyem vzéli na znánye i zagvüsali zasztópnıke, ka tak organizacıo i napřéıděnye nase cęrkvi vu S. H. S. kak nyéna pravıcsna 'zelénya póleg ednákosztı z-drúgımi verevadlıványami z-dobrovólov bodo szprevájalı. — Obıszkali szo eti zasztópnıki tüdi goszp. minister-

prezidenta generala Petra Živkovič, vere ministra Dr. Tugomira Alaupovič i vcsenyá ministra Božo Maksimovič, pri steri szo razločna církevna i solszka pitanya naprédáli. Nase zasztópničke szo povszédik prijaznivo szpréjali i nyim nájbókse prerazmèneye za naso církev obecsali.

Slovaska církevna krajína szí je na podlági dotésnyi escse valáni církevni vorcanov zebrała voditelsztvo: za püspeka Veres Adama, dühovnika v Iloki, za krajinszckoga inspektora pa Dr. Abaffy Cyrilla, odvetnika vu Zemuni. Növomi presidiuml zelémo od Bogá nájbógsi blagoszlov!

Odlikoványe evangelicsanszki dühovnikov. Nyih Velicsansztva Král szo na porácsánye veremisztra Dr. Alaupovič-a naszledüjócse dühovnike odlikovali: Becker Mihály dühovnika v Ljubljani, Kovats Stefan seniora v Szoboti, Turek Teofil seniora v Belgrádi i Walter Antal dühov. v-Osjecki z-Szv. Save réda IV. zl., nadale Siftár Károly dühov. v Bodonci z-Sv. Save réda V. zl. i Sablič Rudolf dühovnika v Vinkovci z-Béloga Orla réda V. zlöcsom. Eto králevszko odlikoványe szvedocsi, ka nasa církev tüdi vedno vecs pripoznanya i prestímánya vdábła pri viszikoj král. vládi. Odlikováním vöcsesimo nase szrdcsno szrecse'zelényel!

Ministrstvo vere je febr. 21-toga z 2984 broja odlököm G. Szlavcskoj evang. fari 5000 (pét jezero) din. podpora bilö milosztiveno nakázati. Tö je prva podpora, stero je prekmurszka evang. gmajna od dr'záve dobíla. Za veszélo znaménye vmememo ete milosztiven dár, steri glászi, ka sze na doticsnom meszti k-nasoj szv. materi církví prijétnési nágib szka'zúje, za stero i z-eto-ga meszta globoko zahválnoszt aldújemo. Radoszt napuni podló'zancov szrdcá, ka od onoga hípa máo, kak práva róka ravna dr'záve cügíe, konsolidátia na vszê proszteraj z-velikimi sztopáji koráka napré.

Z-Amerikanszki kalavínov osztri zákonov. Ona kalavinszka kotriga, stera vu drü-go církev ide k-zdávanyi, ali szvoje deco tá-obecsá drügoj veri, sze taki zbríse z-réda církví kotrig.

Navküpna Evang.-lutheranszka konferencia, stero predszednik szo D. Ihmels püs-pek, je szkoncšala, ka 1930 létnei szvoj gyülés v Augsburgi obdr'zi i ga vküpprikapcsi z-szvetényem jubileuma »Augsburskoga Verevadlúványa«.

Vszem sölám! Vodsztvo prékm. evang. sinyoríje je zvedlo, ka vszefelé korporácije, drüštva szlíjo szvoje stampe, — pune katholicsanszckoga düha, — na nase solé. Takse szo tüdi novine „Slovenski učitelj“, stero vödáva drüštvo kath. vucsitelov „Slomškova Zveza“ i stero celö sresko poglavarstvo oktroira na sölé. Záto sze goripozovéjo vszi solszki sztolci, naj pázijo na takso literaturo i v bodócse naj szamo i od nász tüdi aprobirane i porácsane stampe jemlé-jo v proracsua. — Vodsztvo sinyorije.

V Növom Sádi szo márc. 10-ga szpelani v szvoje csészt növozebráni dühovnik Mornau Frigyes. — Goszpöd církví naj blagoszlovi pasztéra i gmáno!

400 létnei jubileumszki öszvetek spejerszckoga protestáliványa letosz k-Riszálam v Speyer váراسi bode, gde je na szpömenek 1529. speyerszckoga orszacs-koga gyülésa zozída na církev edna ti náj-jaksi evangelicsanszki cerkveo.

Pápe'zka dr'záva. Od sztráni Vatikána Gaspari bíboros, od sztráni Italije Mussolini minisztrszkí president szta februara 11-ga podpízšala politicsni kontrakt od nasztávlenya pápe'zke dr'záve ino z Itálíjov zvezani konkordatium.

Vöre. Vu Szobotski kath. i evang. törmaj vöre nehodijo na glíh. Ta edna prvle, ta drüga szledi káze vrémen i prej je edna në dobro! Tak sze tó'zi eden novin písátel i na öcsi me-cse lasztnikom, zaká nepázijo bole na tö, naj vöre vglíh hodijo i vglíh kázejo vrémen. — Tak placšúje szvétl Meszto toga, ka bi publikum zahválen bio za áldovnoszt, stero tevi dvé gmajni prinásata, ka szta obsinsztvi vöre szpravíle, je ogrízávajo, csi vcsászi, vcsászi. vu velkom mrá-zi, ali vu vetróvji sze vöre, kak vszáko cslove-cse delo pokvaríjo. Pa bi od V.-ga Károlya nemskoga caszara prigoda, tö je tö od nyegovi vör hõda med toga novin písátela, kí sze nor-csári z-szobotski vör, na nikse hasznovitése i cshednése previdéaye lehko navcsíla. Té zmo'zen caszar, Luthera vrsztník, je na sztaroszi doli zah-válo z caszarsztva plemenitoszti, v-eden tíhi klóster sze je zoszelo i szvoje híze sztené je z-vörámi naklao i nyegova cèla szkrb je tö bíla, ka je na vöre pazo, poravnávo, napelávao je je naj v-edno formo hodijo i kázejo. Ali kaksté sze je trüdio, dönok je në mogao doszégnoti tö, ka bi one vküp hodíle, med vecs sztó vörám

sza sze niti dvě ně najsle, sterivi bi vküper hodile i na ednök kázale vrëmen. I gda je té nigda tak zmo'zen caszar na tó szküsenye prisao, po cseli sze je z-peszmicov vđaro govorëci: Oh jazs bedák! Vu cëlom mojem izitki szem sze trüdio, da bi lüdi vsze na edno previdënye, na edno vero mogao nagnoti i escse z-medine, z-materiala naprávlene vöre je nemogöcse na edne forme höd pripelati, kak da bi tak mogöcse bilö z-csont, z-krvi i zmeszá sztojécse, z-obcsütënya i rázlocsne pámeti bodöcse lüdi na edno previdënye pripelati. Dökecs i vöre nebodo vküp hodile, trpmo i ne prisziljavajmo lüdi, da szvoje tradície zatajijo, szvoj jezik, vkorinyene návade tánihájo. Na tó pravico nasz opomína szobotske kath. i evang. törma vör höd.

Bethlehem. Novák János krízevzski roják szo razsirjavali z-velikov lübéznosztjov i vrëlostjov nas letosnyi kalendari. Za vnöge szvoje trüde szo szi ně 'zeleli niksega telovnoga nájema od nász. Tëm vise szo oni poszlali 200 dinárov na Diacski Dom, na eto naso dobrotivno násztavo. Ovo taksi je cërkvü vrëli dober cslovëk! Bog nyim pláti vsze!

Szamovolni dári na goridr'zánye Düsev-noga Liszta: z-Budapesta Keréc Ferenc szo na Keréc Gyüria racsun v Otovce naprëplácsali na tek. leto Düs. Liszt i na goridr'zánye 80 Din. darüvali; Banfi János presbiter Salamenci 5 din, Siftár János Brezovci 5 din, Titán Józef s. upravítelj Puconci 20 din. — Radi bi nadaljavali! Szrdcsna hvála!

Növe mrtvecsne peszmene knige szo lze pod drukanyem. Goripozovëmo i proszimo verníke, dühovníke, nájbole pa g. kántore, csi bi sto meo i znao kakso poszebno pripravno i lëpo peszem i za potrebnö bi dr'zao, naj ona notripride vu növe knige, naj tekszt, [z-naznanënyem melodije, kém prvle posle v Puconce! Amerikanszke verníke pa proszimo, naj nam naznanijo: kelko falátov te növi knig potrebüjejo? i jeli je naj z-táblami poslemo, ali pa szamo zvézane i szi je tam dájo v táble djáti?!

Protestanti za zjedínjenje z-katholicsanszkov cërkeviov. Pod etim titulosom szo prineszle Kleklnove »Novine« febr. 24.-ga eden glász, vu sterom »anglikanske« püspeke tak vzemejo, kak dabi té izsti bilí »z-luteranskimi.« Ka sze zjedínjenja dosztája, na tó gledöcs je engliiski parlament vu preminöcsi létaj eden za ovim ocšiveszno vöpovedao szvoje mislënye,

gda je zavrgao „Molitvenik“ zváno növo agendo. — Csüdijemo sze pa, ka onoga glásza piszátel tákso szvojo neznánoszt prineszé na ocšivesznozt (ali pa má bidti szam rad zaobrné resznico?), gda „Anglikansko“ cërkev (püspeke) za izsto vzeme z-lutheranszkov. Anglikanska cërkev naimre — tak moremo praviti — na szrëdi sztojí med rimszkov i protestanszkov cërkvov i doszta pápinszki osztankov jeszte vu nyej! Telko za právo szödjenýe imenüvanoga glásza.

Anglësko i zvönësnýe Tüvárístvo za Biblije je márciusa 7-ga szvetflo szvojeja gorisztojenýá 125-to létnico.

Turobni glászi. Bothár Dániel, sopronszkoga ev. liceuma vpok. profeszor, szo febr. 8-ga sztarosztí szvoje 73. leti mrlí. Doszta jezíkov szo znali. Prevecš dober profeszor szo bilí. Deäcke szmo ji med szebom „Dani ccsa“ zvalí. Naj májo po vernom delanyi szladtek grobszki pocšinek! — Povszëdik dobro znáni i postüvani mo'z, dr. Czifrák János odvetnik szo nasz osztavili marc. 13-ga sztarosztí szvoje 56-tom leti. Za naso krajno szo sze doszta trüdili, poszebno pri szprávlanyi 'zeleznice i pörgarszke söle. Bár szo po zvönësnýem ně bilí kotriga nase cërkvü, ali vszigdár szo nas dober priátel i vu vszem gotov pomöcsnik bilí. Ohránimo szi lëpi szpömenek toga plemenitoga mo'zá! — Bög je dolizbrízao vsze szkuzë z-öcsi Luthárove 'Zibrik Terezije v-Szebeborci, ár jo je febr. 21-ga sztarosztí nyéno 70-tom leti k-szebi vzeo. Gorizráhnyene sziní-cseri szvoje, mo'zá, nédávno brata szvojeja je pokopala. Zdá sze je zacšnolo nyéno obeszeljaványe. — Szkoron na szredíni szvojeja 'zitka, vu 47. leti je osztávila marc. 2-ga nanágli szvojeja rönoga mo'zá, szvojo gorinezráhnyeno deco Szabadosova Szever Kata v Peczarovci. Dobroga szrdcá 'zena je bila, vu szvojem hrámi je dála na pár lét meszto za solo naso. — Eden z-dosztími jákosztami osznájzen, lëpoga 'zitka m'z, Brglesz Miklós v Salamenci sze je odszelo sztarosztí szvoje 64-tom leti vu vecsnoga 'zitka blázensztvo. Toga pravicsnoga szpömenek je blagoszlovleni. — Eden mladénc z-szprotolëtjem 23 lét je marc. 17-ga zászpao do teosasz, dökecs nyemi Goszpöd nede velo: „sztani gorí!“, Küronya Károly v Moscsanci. — Prëd ednim letom sze je odszelila z-Gradiscsa od szvoji prelüblëni roditelov i bratov ta cšrsztva i vrla jedína cši i szesztra Horváh Jolánka, naj angel bode ednomi mladënci v-

Csrnci i 'ze szvétí angel posztánola vu nebészaj. Za dète szvoje je szebé gorialdüvala. Pri nyé-
nom prevecs placsnom szprévodi márc. 15-ga
szta szobotski i püconszki dühovnik dr'zala
tröstajöcsiva govora. — Naj dá vsze ete 'zalü-
vajöcsim Goszpöd pomérjanye vu Nyegovoj
szvétoj völi!

Puconszka fara je márc. 14-ga prezbitér-
szki szédes-, márc. 17-ga pa réden szvoj gmán-
szki obracsunszki i proracsunszki gyűlés mēla.
Obädvá szo Kühár Stefan inspektor ödprli z-lé-
pim i prípravnim govorom, vu sterom szo bü-
dñli vsze nazöcsi bodöcse na vrélo delo za
ocvétek gmáne i postenyé nase evang. cérkvi.
Szvoj govor szo z-etim dokoncsali: „Elementár-
na katasztröfa, csi je rávno nezracsúnano sködo
vcsinñla materijálno, vendar nasz to ovirati v-
verszkom — morálnom 'zivlénny neszme, nego
naj nász pobüdjava v-dühi i lübézni do nase
vere rávno záto i témböle, da nász naj nepre-
obláda próti nam namenjena, dobro organizéra-
na gonja drügi verevadlúvány!“ — Potom szo
dühovnik naprédáli szvoje naznanénnye od prem.
leta, szpömenovsi sze ze-vsze presztorov fárnoga,
cérkevnoaga i solszkoga 'zitka. Szpomínali
szo sze z-400 létnoaga jubileuma spyerszkoga
gyűlésa i Lutherovoga Máloga katekizmusa. Opo-
mínali szo z-té na nász szháajöcse návucsnozsti
i dü'znoszti. Na zádnye szo na edinsztvo, lübéz-
noszt i zlo'znoszt pozáváli mlájse i sztarése!
1928. leta je fara notrijemánya mēla 50,113·54
Din, vödávanya 49,103·15 Din. Z-szamovölñi dá-
rov je notriprislo 15,791·05 Din. V-hranilñici
(sparkaszi) i na bejnszkom poszojili má fara
30,014·90 Din. Na notriszprávlanya je 1621 Din,
na poprávlanya pa 9459·85 Din. obrnyeno. —
Solszkoga notrijemánya je bilo 11,645·47 Din, vö-
dávanya pa 11,292·75 Din. — Ednoglászno szta
nazáj zebrániva Küilitz Mihály z-Brezovec za fárnoga
kurátora; Franko Miklós z-Márkisavec pa
za fárnoga péneznika.

Dári k-nessprhlívomi venci v szpomín
na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacszkoga Dö-
ma stipéndii: Flegár Kalman Lemerje 5 din,
Domjan Stefan ml. Brezovci 10 din, Kiszilák
Mihalyova Brezovci 15 din, Bükvics Ana Mos-
csanci 20 din, Siplics Gizela Vanecsá 15 din.
Nájszrdcsnēsa hvála za té korine postüvanya!

Na dijacszi dom szo darüvali: Z-Mo-
rávec Temlin Ferencova 10 din; z-Bodonec g.

Szinic Lajosova do 25 litrov jeszia; z-Gedero-
vec Krányec Péter 100 din; z-Lömerja Loncsár
Stevan 10, z-Budapesta g. Mikola Sándor direk-
tor 100 din, z-Amerike South. Bethlehema Prvo
Szlov. ev. cérkevno beté'znikov podpérajöcse
dr'zstvo 24 dollárov. Domajnsevszka fara 50 kíl
psenice, z-Gradiscsa szo darüvali krumpise:
Podlészek Jo'zef 20, Fliszár Mihály 17, Sbüll Já-
nos 6 i 12, Hassáj Ferenc 10, Fuisz Franc 15, Sza-
pács Stevan 7, Faisz Stevan 11, Gorcsán Ste-
van 6, Fliszár Ivan 25, Agostin Ferenc 19, Obál
Stefan 5, Fliszár Stefan ml. 24, Fliszár Mihály
14, Perkics Stevan gosztílnicsár 14, Perkics Jó-
zef 13, Vucskics Ferenc 26, Podlészek Miklós
12, Csernyavics János 19, Ivanics Stevan 5, Obál
Stevan 7, Skrifec Ivan 10, Fliszár Stevan 12,
ml. Horváth Károly 16 kíl; z-Milwaukee Mary
Stefan (Vescsica) 1 Dol., Kovácsics Lajos z fa-
miliov (Kupsinci) 1 Dol., N. N. M. M. 3 Dol.,
szküpnö 5 Dolárov. Vszém daritelom szrdcsna
hvála, poszebno pa Amerikánszkomí ev. beté'z-
nñke pomágajöcsemi cérkevnoaga dr'zstva vodite-
lom, naprēhodécsim g. Dr. Stiegler Ernö dühov-
niki za obilen dár. Vu szrdci sze veszelimo, ka
nasz nasi vu Ameriki bodöcsi bratie nehényajo
podpérati. Goszpodin Bög nyim plácsaj i obilno
pövrñi, gde sze niti nedovejo! — Z-Gradiscsa pri
Fliszár Ivana cséri Marike i Vucskics Ferencá sziná
Ivana gosztüvanyi szo szvatovje na dijaski dom 231
dinárov pöbrali vküper i darüvali. Pri sznehé
hí'zi 128, pri mlado'zenci pa 103 din. Z-toplim
szrdcom hválimo vrélim gradiskim gmajnarom i
na gosztüvanyi bodöcsim vszém szvatom, ka
szo sze med razveszeljaványem szpömnñli z-
jednoga evang. lübéznoszti szpráviscsa tüdi. Kak
lépo, Bögi priténo csinénnye bi bilö, csi bi pri
vszáksoj táksoj prñliki sze naisao eden-eden
vréli szvat, steri bi glász zdigno za tö szprá-
viscsé i obüdo te veszelécse, naj dijaskomi dö-
mi tüdi kaj darüjelo z-szvojeaga veszeljá. Lépo
pélödo ká'zejo vu taksem izraelitanci, kí pri vszá-
kom szprévodi, gosztüvanyi, pri porodi nezamü-
dijo dobrovolne áldove pöberati i aldüvati. Go-
ri proszimo na etakse csinénnye: Sztarisñe, drü'z-
bane, hí'zne goszpodáre, botrino i drüge vodécse
mö'ze, ali 'zenszke, steri récs zaisztino neosztá-
ne vu pücsávai zaman kricsécsi glász. Ne'zelej-
mo Bög zná kak velkoga dára, vszáki szrd-
cá szháajöcsi dár je velki i Bögi prijéten.
Veszéljé je pa li tak popölno i krsztsanszko-
ga dühá, csi je dobrocsinénnye sznájzi. Nadale
szo escse z-Gradiscsa darüvali Vucskics Ivan
30, Prkics Stevan mlájsi 10 din. Z-Tisine: No-
vák Stevan 20, z-Böltinec: Zsemlics Stevan 50,
z-Bokracsa Fartely Károly 15 Din.